

Vergaderjaar 1996–1997

23 968

Mediabeleid

Nr. 30

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 2 juni 1997

Op 18 maart 1997 heb ik ter gelegenheid van de behandeling van het voorstel van wet houdende wijziging van bepalingen van de Mediawet, de Wet op de telecommunicatievoorzieningen en de Radio-Omroep-Zender-Wet 1935 in verband met de liberalisering van de mediawetgeving (kamerstukken II 1995/96, 24 808) op verzoek van het lid van uw kamer mw Van Zuijlen toegezegd schriftelijk nog nader in te gaan op de mogelijkheden voor kabelexploitanten om door middel van tariefverhoging van het basispakket om investeringen ten behoeve van, bijvoorbeeld digitalisering van hun netwerken te financieren.

Exploitanten van kabeltelevisienetten zijn in beginsel vrij om zelfstandig abonnements- en doorgiftetarieven voor het basis- en het standaardpakket vast te stellen. Die vrijheid wordt ingeperkt door de algemene mededingingswetgeving. Kabelexploitanten bezitten zowel een economische machtspositie ten opzichte van de aangeslotenen, als een economische machtspositie ten opzichte van de programma-aanbieders. Er kan sprake zijn van misbruik van machtspositie indien kabelexploitanten te hoge of discriminerende tarieven in rekening te brengen. Het kabinet heeft besloten dergelijke zaken met behulp van de mededingingswetgeving te behandelen.

Het bij de uitvoering van de Wet economische mededinging (Wem) gevoerde beleid, waarover u bij brieven van de Minister van Economische Zaken van 20 december 1996 en 31 januari 1997 (kamerstukken II 1996/97, 23 968, nr. 25) bent ingelicht, houdt kort gezegd in dat aan kabelexploitanten voldoende ruimte wordt gelaten om een redelijk rendement op het in het bedrijf geïnvesteerde vermogen te behalen. In een drietal Wem-beschikkingen van 17 december 1996 (die aan u in afschrift zijn verzonden bij de bovenbedoelde brief van de Minister van Economische Zaken van 20 december 1996) is het redelijke rendement voor een kabelexploitant bepaald op een bruto-rendement – vóór aftrek van belastingen – op geïnvesteerd vermogen – op basis van historische kosten en exclusief activeringen – van maximaal 4% boven de rente op langdurige staatsobligaties. De mate van (in)efficiëncy van de individuele

exploitant zal daarbij worden meegewogen. Verder dient alleen rekening te worden gehouden met de activiteiten van de kabelexploitant die direct verband houden met de doorgifte van radio- en televisie-programma's die deel uitmaken van het basispakket.

Dat betekent dat als een kabelexploitant investeert in, bijvoorbeeld de digitalisering van zijn net, de kosten daarvan mogen worden doorberekend in de tarieven van het basispakket, maar alleen voor zover deze daadwerkelijk ten goede komen aan verbetering van de doorgifte van het basispakket. Indien investeringen in digitalisering alleen plaatsvinden met het oog op het aanbieden van telefonie, en dus niet ten goede komen aan verbetering van de doorgifte van het basispakket, moeten deze investeringen volledig worden toegerekend aan de telefonie-activiteiten. Een verhoging van de tarieven van het basispakket met het doel investeringen te financieren die geen betrekking hebben op de doorgifte van het basispakket is dus niet toegestaan. Overigens staat het kabelexploitanten vrij aanvullende financieringsvormen te gebruiken, zoals bijvoorbeeld leningen.

In het in deze brief genoemde voorstel van wet is een nieuw artikel 82j van de Mediawet opgenomen. Met deze bepaling wordt het mogelijk om bij algemene maatregel van bestuur het tarief van het door de kabelexploitant verspreide standaardpakket aan een maximum te binden. Dit tariefmaximum geldt niet voor de programma's die niet zijn opgenomen in het standaardpakket en die op uitdrukkelijk verzoek van de aangeslotenen worden verspreid. In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel (kamerstukken II 1995/96, 24 808, nr. 3, pp. 5–6) en in de nota naar aanleiding van het verslag (kamerstukken II 1996/97, 24 808, nr. 5, p. 13) is door het kabinet opgemerkt dat het tarief voor het standaardpakket kostengeoriënteerd moet zijn. De mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur een tariefmaximum te kunnen vaststellen is onder meer gegeven om een tariefstructuur te kunnen afdwingen die in overeenstemming is met dit uitgangspunt. Een verhoging van dit tarief om toekomstige investeringen te kunnen financieren is met dit uitgangspunt niet in overeenstemming te brengen. Een dergelijke verhoging acht ik bovendien niet gerechtvaardigd omdat daarmee de last van het hogere tarief uitsluitend door de ontvangers van het standaardpakket moet worden opgebracht.

Tenslotte wijs ik op het volgende. In artikel 21, vierde lid, onder c, van de Wet op de telecommunicatievoorzieningen is de mogelijkheid opgenomen om bij het verlenen van een machtiging voor een draadomroep-inrichting op grond van datzelfde artikel voorwaarden op te nemen die de strekking hebben kruissubsidiëring te voorkomen, indien de machtiginghouder of exploitant zowel programma's distribueert, als telecommunicatieactiviteiten uitvoert. Daarmee kan worden voorkomen dat de tarieven voor de distributie van programma's worden verhoogd om mogelijke verliezen bij de telecommunicatieactiviteiten te dekken. Ook gelet op de systematiek van deze regels acht ik het niet mogelijk de tarieven voor de distributie van programma's te verhogen om toekomstige investeringen ten behoeve van de digitalisering van kabeltelevisienetten te financieren, voor zover deze niet ten goede komen aan de verspreiding van het basispakket.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
A. Jorritsma-Lebbink